

ချင်းရေးရာဝန်ကြီးဌာန

အရပ်ရပ်စီရင်အုပ်ချုပ်မှုဌာနခွဲ(၁)

(တရားမမှုများကို စစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကျေးရွာကောင်စီနှင့် တိုက်နယ်ကောင်စီက လိုက် နာရမည့် နည်းဥပဒေများ။)

အမှတ် ၂၄

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၁၉ ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၈ ရက်။

(၁၉၅၇ ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်။)

အမှတ် ၂၄။ ။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၄၃ ဖြင့်အပ်နှင်းထား သောအာဏာများကို သုံးစွဲလျက်၊ နိုင်ငံတော်သမတသည်၊ အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ပြုလုပ်လိုက် သည်။

တရားမမှုများကို စစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကျေးရွာကောင်စီနှင့် တိုက်နယ်ကောင်စီက လိုက် နာရမည့် နည်းဥပဒေများ။

၁။ ။ ကျေးရွာကောင်စီ၌၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီ၌ စွဲဆိုသော တရားမမှုတွင်ပါဝင်သည့် အမှုသည်များနှင့် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်များသည်၊ စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော တရားရုံး တရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေးရွာကောင်စီ၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီတခုခုက၊ ယခင်က ကြားနာစစ်ဆေး၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးသောတရားမမှုတွင် ပါဝင်သည့်အမှုသည်များနှင့်၎င်း၊ တောင်းဆို သောသက်သာခွင့်များနှင့်၎င်း၊ ထပ်တူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သဘောအားဖြင့်တူညီလျှင်၊ ထိုသို့ထပ် တူဖြစ်သော သို့တည်းမဟုတ် သဘောအားဖြင့် တူညီသောအချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာနှင့်စပ်၍ ပါဝင် သည့်အမှုသည်တို့ကဖြစ်စေ၊ ထိုအမှုသည်တို့ကိုအစွဲပြု၍ ဆက်ခံစွဲဆိုသူတို့ကဖြစ်စေ၊ နောက်ထပ် စွဲဆိုသော တရားမမှုကို၊ မည်သည့်ကျေးရွာကောင်စီ၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီကမျှ၊ ထပ်မံ လက်ခံ၍ စစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုရ။

၂။ ။ အမှုကိစ္စအတွက်ကျေးရွာကောင်စီသို့၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသို့လာရောက်ရန်၊ သို့တည်းမဟုတ်လျှောက်လွှာတင်သွင်းရန်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမှုကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျေးရွာကောင်စီ တွင်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီတွင် ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စအသီးသီးကို၊ အမှုသည်များ ကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ၊ အမှုသည်များက လက်မှတ်ရေးထိုးသော ကိုယ်စားလှယ်စာဖြင့် လွှဲအပ်ထားသည့် ကိုယ်စားလှယ်ကဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်။ ကိုယ်စားလှယ်စာသည်၊ ထိုသို့ ကိုယ်စားလှယ် လွှဲအပ်ခြင်း မှန်ကန်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ရွာသူကြီးကဖော်ပြ၍ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော ကိုယ်စား လှယ်စာဖြစ်ရမည်။

၃။ ။ တရားလိုသည်၊ မိမိ၏အမှုအတွက် သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာကောင်စီဥက္ကဋ္ဌထံ၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌထံ နှုတ်ဖြင့်စတင်၍ဦးတိုက်လျှောက်ထားနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်လျှောက် လွှာတင်သွင်း နိုင်သည်။ နှုတ်ဖြင့် လျှောက်ထားချက်ကို၊ သက်ဆိုင်ရာကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက ရေးမှတ်ထား ရမည်။ လျှောက်လွှာတင်သွင်းလျှင်၊

(တရားမမှုများကို စစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကျေးရွာကောင်စီနှင့် တိုက်နယ်ကောင်စီက လိုက် နာရမည့် နည်းဥပဒေများ။)

လျှောက်လွှာတွင်တရားလို၊ တရားခံတို့၏အမည်၊ အလုပ်အကိုင်၊ နေရပ်၊ အချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာ၊ တရားလိုတောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်တို့ကို တရားလိုကဖော်ပြရ မည်။

၄။ ။ နှုတ်ဖြင့်လျှောက်ထားသောအခါ၊ သို့တည်းမဟုတ် လျှောက်လွှာတင်သွင်းသောအခါ၊ ကျေးရွာ ကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ အမှုကို မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် ရေးသွင်း၍ တရားလိုကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်ကိုဖြစ်စေ၊ အမှု၏ အကျိုးအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဆေး ရမည်။

၅။ ။ ထိုသို့စစ်ဆေးပြီးနောက်၊ စွဲဆိုချက်တွင်ဖော်ပြသည့်အကြောင်းအချက်များကိုထောက်၍၊ လုံလောက် သော အချင်းဖြစ် အကြောင်းအရာ မပေါ်ပေါက်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် စွဲဆိုချက်ပါ စကားများကို ထောက်၍၊ တရားဥပဒေအရ တရားမစွဲဆိုထိုက်သော အမှုကိစ္စဖြစ်သည်ဟုထင်မြင်လျှင်၊ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ ထိုအမှုကိုပယ်နိုင်သည်။ သို့တည်း မဟုတ် စွဲဆိုသည့်အမှုကိစ္စသည်၊ ကျေးရွာကောင်စီက၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီက စစ်ဆေး စီရင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်မရှိသောအမှုကိစ္စဖြစ်လျှင်၊ စစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည့်တရားမရုံး၌ စွဲဆိုရန် သက်ဆိုင်ရာကောင်စီဥက္ကဋ္ဌသည်၊ လျှောက်ထားသူအားပြောကြားရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် လျှောက်လွှာ ကို ပြန်ပေးရမည်။

၆။ ။ တရားလို၏အစစ်ခံချက်အရ၊ အချင်းဖြစ်ပွားသည့်အကြောင်းအချက်များကို ထောက်၍၊ လုံလောက် သောအချင်းဖြစ်အကြောင်းအရာ ပေါ်ပေါက်သည်ကို တွေ့ရှိရလျှင်၊ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်း မဟုတ်တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ အမှုစစ်ဆေးရန် ရက်ချိန်းသတ်မှတ်၍၊ တရားခံအား သတ်မှတ် ချိန်းဆို သည့်နေ့ရက်၊ အချိန်နှင့်နေရာသို့ လာရောက်ချေပရန် ဆင့်စာပေးပို့ရမည်။ တရားလိုကိုလည်း ထိုချိန်းဆို သောနေ့ရက်နှင့် အချိန်ကို ပြောကြားရမည်။ တရားလို၊ တရားခံတို့သည်၊ ထိုချိန်းဆိုသော နေ့ရက် နှင့်အချိန်၌၊ ထိုချိန်းဆိုသောနေရာသို့ မိမိတို့တင်ပြလိုသည့် သက်သေများကိုတပါတည်း ခေါ်ဆောင် လာရန် အကြောင်းကြားရမည်။ ချိန်းဆိုသော နေ့ရက်၌ တရားလို၊ တရားခံတို့ ကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်သော်၎င်း၊ လာရောက်ရမည်။

၇။ ။ ချိန်းဆိုသောနေ့ရက်၌ တရားခံလာရောက်၍စွဲဆိုချက်ကို ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံလျှင်၊ ကျေးရွာကောင်စီ သည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံသည့်အတိုင်း စီရင်ချက် ချမှတ် ရမည်။ ချိန်းဆိုသောနေ့ရက်၌ တရားခံမလာရောက်လျှင်ဖြစ်စေ၊ လာရောက်၍ စွဲဆိုချက်ကို ငြင်းဆိုလျှင် ဖြစ်စေ၊ မည်သို့မျှအကြောင်းမကြားဘဲ တရားလိုမလာရောက်ပါက၊ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ အမှုကိုပယ်နိုင်သည်။

၈။ ။ ချိန်းဆိုသောနေ့ရက်၌ဆင့်စာ ချအပ်အတည်ပြုပြီးဖြစ်လျက်နှင့်၊ မည်သို့မျှအကြောင်းမကြားဘဲ တရားခံမလာရောက်လျှင်၊ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ တရားလို နှင့် တရားလိုပြသက်သေများကို စစ်ဆေး၍တဘက်သတ်စီရင်ချက်ချမှတ်နိုင်သည်။

၉။ ။ ချိန်းဆိုသောနေ့ရက်၌ တရားလိုနှင့်တရားခံတို့ လာရောက်၍ တရားခံက တရားလို၏စွဲဆိုချက်ကို ငြင်းဆိုလျှင်၊ နှစ်ဘက်အမှုသည်တို့နှင့် ၎င်းတို့ကပြသော သက်သေများကို ကြားနာစစ်ဆေးရမည်။ ထိုသူတို့၏ အရေးကြီးသော ထွက်ဆိုချက်များကို အကျဉ်းချုပ်ရေးမှတ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက လက်မှတ်ရေးထိုးထားရမည်။ ထိုနောက်အမှုကို ရွှေ့ဆိုင်းရန်အကြောင်းမရှိလျှင်၊ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊

(တရားမမှုများကို စစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကျေးရွာကောင်စီနှင့် တိုက်နယ်ကောင်စီက လိုက် နာရမည့် နည်းဥပဒေများ။)

စီရင်ချက်ချမှတ်ရမည်။ ချမှတ်သည့်စီရင်ချက်တွင် အငြင်းအခုံဖြစ်သည့် အချက်အလက်များ၊ သက်သေတို့၏အမည်၊ ၎င်းတို့၏ထွက်ဆိုချက်အကျဉ်းချုပ်၊ ထွက်ဆိုချက်များအရ ထင်မြင်ယူဆချက်များနှင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ယင်းသို့စီရင်ဆုံးဖြတ်ရရင်း အကြောင်းအချက်များ အပြင်၊ မည်သူကမည်သူ့အား တရားစရိတ်မည်မျှပေးရမည်ဟူသော အချက်များ ကို ဖော်ပြရမည်။ ချမှတ်သော စီရင်ချက်တွင် အမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်သော ကောင်စီလူကြီး အားလုံးက လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။

၁၀။ ။ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ အမှုသည်တို့က လိုအပ်သည့် သက်သေများကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးနိုင်စေရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားလုံလောက်သည့် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်စေ၊ အမှုကို လိုအပ်သည့်အလျောက်ရွှေ့ဆိုင်းနိုင်သည်။

၁၁။ ။ တရားလိုမလာရောက်၍ ပလပ်ပြီးသောအမှုတွင်၊ တရားလိုက မိမိမလာရောက်နိုင်ခြင်းကို၊ ပလပ်သည့်အမိန့်ချမှတ်သောနေ့ရက်မှဆယ်ရက်အတွင်းလုံလောက်သောအကြောင်းပြလျှင်၊ ကျေးရွာ ကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ အမှုကိုပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်သည်။

၁၂။ ။ တရားခံမလာရောက်၍ တဘက်သတ် စစ်ဆေးပြီးတရားခံအားအရှုံးပေးသည့် စီရင်ချက် ချမှတ် သောအမှုတွင်၊ ထိုစီရင်ချက်ချမှတ်သောနေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်းသုံးဆယ်အတွင်း တရားခံက မိမိမလာရောက်နိုင်ခြင်းသည်၊ လုံလောက်သောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်ဟုသက်သေပြလျှင်၊ ထိုအ ကြောင်းပြချက် လုံလောက်သည်ဟု ကျေနပ်ပါက၊ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ် ကောင်စီသည်၊ တဘက်သတ်စစ်ဆေးချမှတ်သည့် စီရင်ချက်ကိုပယ်ဖျက်၍ အမှုကို ထပ်မံ ဖွင့်လှစ် စစ်ဆေးနိုင်သည်။

၁၃။ ။ အမှုသည်တဦးဦးနားမလည်သောဘာသာစကားဖြင့်အမှုစစ်ဆေးလျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် သက်သေ ကထွက်ဆိုလျှင်၊ အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်၊ ထိုနားမလည်သော ဘာသာစကားကို၊ ထိုအမှုသည် နားလည်သော ဘာသာစကားသို့ ဘာသာပြန်ဆိုပေးရမည်။ ဤကိစ္စအလို့ငှါနှစ်ဦးနှစ်ဘက်အမှုသည်တို့ သဘောတူ ရွေးချယ်သည့်စကားပြန်ကို၊ ကျေးရွာကောင်စီက၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီက အသုံးပြုရ မည်။

၁၄။ ။ သာမန်အားဖြင့် နှစ်ဘက်အမှုသည်တို့နှင့် ၎င်းတို့ကပြသောသက်သေများကို၊ ကတိသစ္စာ (Cheit Serh) or (KICIAM) ပြုစေ၍ စစ်ဆေးနိုင်သည်။ စကားပြန်ကိုလည်းကတိသစ္စာပြုစေနိုင်သည်။ အမှုသည်တဦးဦးက၊ အမှုသည်များနှင့် သက်သေများအား ကျမ်းကျိန်ဆို၍ (VAWLEIEI) or (TUISIA) အစစ်ခံစေရန်လျှောက်ထားလျှင်၊ ထိုသို့လျှောက်ထားသည့်အတိုင်းကျမ်းကျိန်ဆို အစစ်ခံ စေရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆပါက၊ ကျေးရွာ ကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ် ကောင်စီသည်၊ ရပ်ရွာထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ကျမ်းကျိန်ဆို အစစ်ခံခြင်းကို ခွင့်ပြုရမည်။

၁၅။ ။ အမှုစစ်ဆေးရာတွင် တဦးတယောက်သောသူ၏ သက်သေထွက်ဆိုချက်ကိုလိုအပ်သည်၊ သို့တည်း မဟုတ် ရယူသင့်သည်ဟုထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီ သည်၊ ထိုသူကိုဆင့်ခေါ်၍ စစ်ဆေးနိုင်သည်။

၁၆။ ။ အမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်သော ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ မိမိချမှတ်ထားသောစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို၊ အောက်ပါအတိုင်း ဇာရီပြုလုပ်နိုင်သည်။

- (၁) အမှုကိုစီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးစီရင်ချက် ချမှတ်သည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်း မဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ နေ့ရက်ကိုသတ်မှတ်၍ ထိုနေ့ရက်မတိုင်မီ၊ သက်ဆိုင်ရာ ကောင်စီက ချမှတ်သည့်စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း၊ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် တရားရှုံးအား အတည့်အလင်း ညွှန်ကြား ရမည့်ပြင်၊ ထိုအတောအတွင်း၌ တရားရှုံးအား၊ ၎င်းပိုင် မည်သည့်ပစ္စည်းကိုမျှရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း နှင့် အခြားနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုလုပ်ရန် သတိပေးထားရမည်။
- (၂) ထိုနေ့ရက်ကျော်လွန်သည်တိုင်အောင်၊ တရားရှုံးကကျေးရွာကောင်စီ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ် ကောင်စီ၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်းလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိ၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဇာရီပြုလုပ် ပေးရန် တရားနိုင်ကန့်တံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာကောင်စီသို့ လျှောက်ထားသောအခါ၊ ထိုကောင်စီသည်၊ အောက်ပါအတိုင်း အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်။
- (က) စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ တရားရှုံးပိုင်ဆိုင်သော မည်သည့်ပစ္စည်းကိုမဆို၊ တရားနိုင်အား လက် ရောက်ပေးအပ်ရန် စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်လျှင်၊ ထိုပစ္စည်းကို၊ တရားနိုင်အား လက်ရောက်ပေးအပ်စေ ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ခ) စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ ပစ္စည်းတခုခုကို ခွဲစိတ်ယူစေရန်စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်လျှင်၊ ထိုပစ္စည်းကို ခွဲစိတ်၍ တရားနိုင်ရထိုက်သောပစ္စည်းအစိတ်အပိုင်းကို၊ တရားနိုင်အား လက်ရောက်ပေးအပ်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်၊ သို့တည်းမဟုတ်
- (ဂ) စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်သည်၊ တရားရှုံးကငွေပေးဆပ်ရန် စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်၍၊ ထိုငွေကို တရားရှုံး ကမပေးဆပ်လျှင်၊ တရားရှုံးပိုင်ဆိုင်သည့် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောမည်သည့်ပစ္စည်းကိုမဆို၊ ဝါရမ်းကပ်၍ ဤ နည်းဥပဒေတွင်ပါရှိသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ၊ ထိုပစ္စည်းကို လေလံတင် ရောင်းချပြီးလျှင်၊ ထိုသို့ ရောင်းချရသောငွေကို၊ တရားနိုင်အားပေးရမည်။
- (၃) တရားရှုံးသည်လယ်၊ သို့တည်းမဟုတ် တောင်ယာလုပ်ကိုင်စားသောက်သူဖြစ်လျှင်၊ မြေယာ ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်နိုင်စိမ့်သောငှါ၊ နောက်တကြိမ်ကောက်ပဲသီးနှံ မရိတ်သိမ်းနိုင်မီကာလအတွင်း တရား ရှုံးနှင့် ၎င်း၏ အိမ်သားတစ်ဦးစီအတွက် စပါး၊ ပဲအစရှိသည့်ကောက်ပဲသီးနှံများကို၊ လေးဂါလံဝင် ရေနံဆီပုံးပေါင်း ငါးဆယ်အထိဝါရမ်းကပ်ခြင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် လေလံတင်ရောင်းချခြင်းမှ ကင်းလွတ် ခွင့်ပြုရမည်။
- (၄) ကျေးရွာကောင်စီသည်၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီသည်၊ တရားရှုံးတဦးဦး၏ ပစ္စည်းကို ဝါရမ်းကပ်ရန် ဆုံးဖြတ်သောအခါ၊ မည်သည့်နေ့ရက်နှင့် အချိန်တွင်ဝါရမ်းကပ်ရန် သက်ဆိုင်ရာကောင်စီ ၏ ကောင်စီလူကြီးများ တရားရှုံး၏ နေအိမ်သို့ လာရောက်မည့်အကြောင်းကို၊ တရားရှုံးအား ကြိုတင်၍ အကြောင်းကြားထားရမည်။ ထိုကဲ့သို့ အကြောင်းကြားထားပါလျက်၊ ချိန်းဆိုသည့်နေ့ရက်နှင့်အချိန်တွင် တရားရှုံးသည်၊ နေအိမ်၌မရှိဘဲ၊ အိမ်တံခါးများကိုပိတ်ထားလျှင်ဖြစ်စေ၊ အိမ်ခန်းထဲသို့မဝင်နိုင်အောင် တနည်းနည်းတားဆီးပိတ်ပင်ထားလျှင်ဖြစ်စေ၊ ကောင်စီလူကြီးများသည်၊ အိမ်တံခါးကို၊ သို့တည်း မဟုတ် အိမ်ခန်းတံခါးကိုချိုးဖျက်၍ အိမ်ထဲ၊ သို့တည်းမဟုတ် အိမ်ခန်းထဲသို့ ဝင်ရောက် နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ညနေနေဝင်ပြီးအချိန်နှင့် နံနက် နေမထွက်မီအချိန်အတွင်း ထိုသို့

(တရားမမှုများကို စစ်ဆေးစီရင်ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကျေးရွာကောင်စီနှင့် တိုက်နယ်ကောင်စီက လိုက် နာရမည့် နည်းဥပဒေများ။)

ဝင်ရောက်ခြင်း မပြုရ။

ဝါရမ်းကပ်ရန်သွားရောက်သော ကောင်စီလူကြီးများသည်၊ ဂုဏ်သရေရှိရွာသား အနည်းဆုံးနှစ်ဦးကို၊ သက်သေအဖြစ် ခေါ်ဆောင်သွားရမည်။

(၅) ပစ္စည်းကိုဝါရမ်းကပ်ရန်ဖြစ်လျှင်၊ ကျေးရွာကောင်စီက၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီက ချမှတ်သော စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်အရ တရားရုံးကပေးဆပ်ရမည့်ငွေပေါင်းနှင့် ညီမျှလောက်သော ကာလ တန်ဖိုးရှိသည့်ပစ္စည်းမျှလောက်ကိုသာ ဝါရမ်းကပ်ရမည်။ တရားရုံးကပေးဆပ်ရန် ရှိသည့်ငွေထက် များစွာပိုသော တန်ဖိုးရှိသည့်ပစ္စည်းများဝါရမ်းကပ်ခြင်းကိုရှောင်ကြည်ရမည်။

(၆) ဝါရမ်းကပ်ထားသော ပစ္စည်းကို လေလံတင်ရောင်းချခြင်းမပြုမီ၊ ပစ္စည်းကို ဝါရမ်းကပ်ပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ရွာအတွင်း၌မောင်းခတ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဟစ်အော်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်နေ့ရက်နှင့် အချိန်တွင်၊ မည်သည့်ပစ္စည်းကို၊ မည်သည့်နေရာ၌လေလံတင်ရောင်းချမည်ဖြစ်ကြောင်းကျေညာရမည်။ လေလံတင်ရောင်းချရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့ရက်သည်၊ ထိုသို့ကျေညာသည့်နေ့မှစ၍ တဆယ့်ငါးရက်ထက် မနည်းစေရ။

(၇) လေလံတင်ရောင်းချရန် ချိန်းဆိုသည့်နေ့ရက်မစေ့မီ၊ တရားရုံးသည်၊ ကျေးရွာကောင်စီက၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီက ချမှတ်သော စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပေးဆပ်ရန်ရှိသော ငွေကို ပြေလည်အောင်ပေးဆပ်လျှင်၊ ဝါရမ်းကပ်ထားသောပစ္စည်းကို ပိုင်ရှင်အား ပြန်လည်ပေးအပ်ရမည်။

(၈) ဝါရမ်းကပ်သောပစ္စည်းသည်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်လျှင်၊ လေလံတင်ရောင်းချခြင်းမပြုမီကာလ အတွင်း၊ ပိုင်ရှင်အား ကျွေးမွေးနိုင်ခွင့်ပေးနိုင်သည်။ ပိုင်ရှင်ကကျွေးမွေးခြင်းမပြုလျှင်၊ သက်ဆိုင်ရာ ရွာသူကြီးက ကျွေးမွေးရေးအတွက်စီစဉ်၍၊ ကုန်ကျစရိတ်ကိုလေလံတင်ရောင်းချ၍ရသော ငွေထဲမှ ထုတ်နုတ်ခန့်ခံယူရမည်။

(၉) ဝါရမ်းကပ်ထားသောမည်သည့်ပစ္စည်းကိုမဆို၊ အပြီးသတ်စီမံခန့်ခွဲခြင်းမပြုနိုင်မီ၊ မပျောက်မပျက် စေရန်အတွက် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်သည်၊ အမှုစီရင်ဆုံးဖြတ်သော ကျေးရွာ ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၏၊ သို့တည်းမဟုတ် တိုက်နယ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ တာဝန်ဖြစ်ရမည်။

၁၇။ ။ တရားရုံးအပေါ်တွင် ချမှတ်သည့်စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုလုံးအတွက်ဖြစ်စေ၊ တစိတ်တဒေသ အတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူကအာမခံလျှင်၊ တရားရုံးအပေါ်တွင်ချမှတ်သည့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဇာရီ ပြုလုပ်သည့်နည်းလမ်းအတိုင်း၊ ထိုအာမခံသူအပေါ်တွင်လည်း အာမခံပေးထားသည့် တာဝန်ရှိသူမျှကို ထမ်းဆောင်စေရန် ဇာရီပြုလုပ်နိုင်သည်။

အမိန့်အရ၊

အကျေ၊

အတွင်းဝန်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊

ချင်းရေးရာဝန်ကြီးဌာန။